

PRESENTACIÓN

Iñaki Arrieta Urtizberea e Iñaki Díaz Balerdi

Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU)

Esta publicación es resultado de una de las acciones propuesta en el proyecto PATRIM+ (Red Pirenaica de Centros de Patrimonio e Innovación Rural) del programa INTERREG V A España-Francia-Andorra, POCTEFA 2014-2020. El objetivo de la acción es proporcionar a los miembros de los museos, ecomuseos y centros de interpretación que constituyen dicha Red, un instrumento para la gestión de sus centros. Para ello, bajo la dirección del equipo de la Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU), el cual forma parte también de la Red, se ha reunido a un conjunto de investigadores y especialistas en patrimonio y museos, quienes han desarrollado una serie de temas clave para la gestión de esos centros pirenaicos. Obviamente, este manual puede ser útil también para todos/as aquellos/as que estén interesados/as en la gestión de museos y centros de patrimonio locales.

El texto recoge 17 temas clave. Ni que decir tiene que los temas seleccionados no agotan todo el abanico de cuestiones del campo patrimonial y museístico. Eso está claro. No obstante, todos ellos son pertinentes en la gestión de cualquier museo o centro patrimonial y aquí se han dividido en tres grandes apartados. El primero, que aborda los temas clave del “patrimonio” y la “museología”, se centra en cuestiones generales y contextualiza, además, los otros dos apartados. En el segundo, se recogen temas que se consideran *habituales* de los museos y centros de patrimonio: la “gestión”, la “colección”, la “conservación”, la “exposición”, la “educación patrimonial” y, por último, los “públicos”. El tercer apartado reúne temas *básicos* que cualquier especialista, técnico, investigador o estudioso en el campo del patrimonio y los museos no debería pasar por alto: las “identidades”, la “memoria”, la “diversidad cultural”, el “género”, el “patrimonio cultural inmaterial”, el “patrimonio natural”, la “participación”, el “turismo” y, para cerrar la publicación, las “tecnologías”.

PRÉSENTATION

Iñaki Arrieta Urtizberea e Iñaki Díaz Balerdi

Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU)

Cette publication est le résultat d'une des actions du projet PATRIM+ (Réseau Pyrénéen des Centres de Patrimoine et d'Innovation Rurale) du programme INTERREG V A Espagne-France-Andorre, POCTEFA 2014-2020. L'objectif est de fournir aux agents des musées, écomusées et centres d'interprétation du patrimoine qui composent le réseau PATRIM un outil pour la gestion de leur site. Sous la direction de l'équipe de l'Université du Pays Basque/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU), qui fait également partie du réseau, un groupe de chercheurs et de spécialistes du patrimoine et des musées s'est réuni pour aborder une série de questions-clés pour la gestion de ces centres pyrénéens. Bien entendu, ce manuel peut également être utile à toutes celles et ceux qui s'intéressent à la gestion des musées locaux et des centres du patrimoine.

Le texte rassemble 17 questions-clés. Il va sans dire que les thèmes retenus n'épuisent pas l'ensemble des questions relatives au patrimoine et aux musées. Cependant, tous sont pertinents pour la gestion de tout musée ou centre du patrimoine que ce soit. Ils ont été répartis en trois sections principales. La première, qui traite des questions-clés du *patrimoine* et de la *muséologie*, se concentre sur les questions générales et pose le contexte, en outre, des deux autres parties. La deuxième section couvre des sujets considérés comme « courants » dans les musées et les centres du patrimoine : *gestion, collection, conservation, exposition, éducation au patrimoine* et, enfin, *publics*. La troisième section rassemble des thèmes « fondamentaux » que tout spécialiste, technicien ou chercheur dans le domaine du patrimoine et des musées ne devrait pas négliger : *identités, mémoire, diversité culturelle, genre, patrimoine culturel immatériel, patrimoine naturel, participation, tourisme* et, pour conclure la publication, *technologies*.

PRESENTACIÓ

Iñaki Arrieta Urtizberea e Iñaki Díaz Balerdi

Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU)

Aquesta publicació és el resultat d'una de les accions proposada en el projecte PATRIM+ (Xarxa Pirinenca de Centres de Patrimoni i Innovació Rural) del programa INTERREG V A Espanya-França-Andorra, POCTEFA 2014-2020. L'objectiu de l'acció és proporcionar als membres dels museus, ecomuseus i centres d'interpretació que constitueixen aquesta Xarxa, un instrument per a la gestió dels seus centres. Per això, sota la direcció de l'equip de la Universitat del País Basc/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU), el qual forma part també de la Xarxa, s'ha reunit un conjunt d'investigadors i especialistes en patrimoni i museus, que han desenvolupat una sèrie de temes clau per a la gestió d'aquests centres pirinencs. Òbviament, aquest manual pot ser útil també per a tots/es aquells/es que estiguin interessats/des en la gestió de museus i centres de patrimoni locals.

El text recull 17 temes clau. No cal dir que els temes seleccionats no esgoten tot el ventall de qüestions del camp patrimonial i museístic. Això és clar. No obstant, tots són pertinents en la gestió de qualsevol museu o centre patrimonial i aquí s'han dividit en tres grans apartats. El primer, que aborda els temes clau del "patrimoni" i la "museologia", se centra en qüestions generals i contextualitza, a més a més, els altres dos apartats. En el segon, es recullen temes que es consideren *habituals* dels museus i centres de patrimoni: la "gestió", la "col·lecció", la "conservació", "l'exposició", "l'educació patrimonial" i, per últim, els "públics". El tercer apartat reuneix temes *bàsics* que qualsevol especialista, tècnic, investigador o estudiós en el camp del patrimoni i els museus no hauria de passar per alt: les "identitats", la "memòria", la "diversitat cultural", el "gènere", el "patrimoni cultural immaterial", el "patrimoni natural", la "participació", el "turisme" i, per tancar la publicació, les "tecnologies".

AURKEZPENA

Iñaki Arrieta Urtizberea e Iñaki Díaz Balerdi

Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU)

Argitalpen hau, INTERREG V A Espainia-Frantzia-Andorra Programaren (Pirinioetako Ondarearen eta Landa Berrikuntzaren Guneen Sarea) PATRIM+ proiektuan proposatutako ekintzetako baten emaitza da. Bere helburua, sare hori osatzen duten museoetako, ekomuseoetako eta interpretazio-guneetako kideei tresna bat eskaintzea da beraien guneak kudea ditzaten. Horretarako, museoetan eta ondarean aditu diren ikertzaileen eta espezialisten talde bat osatu da, sare horren partaide den UPV/EHU Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatearen taldearen gidaritzapean. Aditu horiek zenbait giltzarri-gai jorratu dituzte Pirinioetako gune horien kudeaketarako. Jakina, eskuliburu hau baliagarria izan daiteke tokiko museoen eta ondare-guneen kudeaketan interesa duten guztientzat ere.

Liburuak 17 giltzarri-gai biltzen ditu. Zer esanik ez hautatutako gaiak ez dituztela jasotzen museo- eta ondare-eremuaren kontu guztiak. Hori jakina da. Hala ere, giltzarri-gai horiek guztiak egokiak dira edozein museo-oren edo ondare-guneren kudeaketan, eta hiru ataletan bereizi dira. Lehendabizikoan, landu diren “ondare” eta “museologia” giltzarri-gaiak kontu orokorrak jorratzen dituzte eta beste bi atalak testuinguratzen dituzte. Bigarrenean, museoetan eta ondare-gunetan *ohikotzat* jotzen diren gaiak biltzen dira: “kudeaketa”, “bilduma”, “zaintza”, “erakusketa”, “ondare-hezkuntza”, eta, bukatzeko, “publikoak”. Hirugarren atalak *oinarrizkoak* jasotzen ditu, ondarearen eta museoen arloan edozein espezialistak, teknikariek, ikertzailek edo adituk ezingo lituzkeenak alde batera utzi: “identitateak”, “memoria”, “kultur aniztasuna”, “generoa”, “kultur ondare ez-materiala”, “natur ondarea”, “parte-hartzea”, “turismoa” eta, argitalpenari amaiera emateko, “teknologiak”.

PRESENTACION

Iñaki Arrieta Urtizberea e Iñaki Díaz Balerdi

Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU)

Esta publicación é el resultau d’una de las acciones que van proposar-se al proyecto PATRIM+ (Red Pirenaica de Centros de Patrimonio e Innovación Rural), del programa INTERREG V A España-Francia-Andorra, POCTEFA 2014-2020. L’objetivo de l’accion é proporcionar als miembros dels musèus, ecomusèus i centros d’interpretacion que constituyen dita Red, un instrumento pa la gestion dels suyos centros. Pa ixo, baixo la direccion de l’equipo de la Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU) —el qual tamé forma part de la Red— s’ha reunit un conjunto d’investigadors i especialistas en patrimoniu i musèus, que han desarrollau una sèrie de temas clau pa la gestion d’ixes centros pirinencos. Obviamente, este manual pot ser útil tamé pa toz aquells que s’interesen per la gestion de musèus i centros de patrimoniu locals.

El texto recull 17 temas clau. Els temas seleccionaus, no cal ni dir-lo, no agotan todas las qüestions del campo patrimonial i museístico. Ixo é claro. Manimenos, toz ells son pertinents en la gestion de cualquier musèu u centro patrimonial, i aquí s’han dividiu en tres grans apartaus. El primèro, que aborda els temas clau del “patrimoniu” i la “museologia”, se centra en qüestions generals i contextualiza, además, els otros dós apartaus. En el segundo, se recullen temas que se consideran *habituals* dels musèus i centros de patrimoniu: la “gestion”, la “coleccion”, la “conservacion”, la “exposicion”, la “educacion patrimonial” i, per ultimo, els “publicos”. El tercèr apartau reune temas *basicos* que cualquier especialista, tecnico, investigador u estudioso en el campo del patrimoniu i els musèus no devria ignorar: las “identidaz”, la “memòria”, la “diversidad cultural”, el “genero”, el “patrimoniu cultural inmaterial”, el “patrimoniu natural”, la “participacion”, el “turismo” i, pa tancar la publicacion, las “tecnologias”.

PRESENTACION

Iñaki Arrieta Urtizberea e Iñaki Díaz Balerdi

Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU)

Aguesta publicacion ei eth resultat d'ua des accions proposades en pro-jècte PATRIM+ (Hilat Pirenenc de Centres de Patrimòni e Innovacion Rurau) deth programa INTERREG V A Espanha-França-Andorra, POCTEFA 2014-2020. Er objectiu dera accion qu'ei proporcionar as membres des musèus, ecomusèus e centres d'interpretacion que constituïssen aquest Hilat, un instrument entara gestion des sòns centres. Per açò, jos era direccion dera equipa dera Universitat deth País Basc/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU), que tanben ei part deth Hilat, s'a amassat a un corròp d'investigadors e especialistes en patrimòni e musèus, qu'an desvolopat ua seguida de tèmes clau entara gestion d'aguesti centres pirenençs. Evidentament, aquest manau pòt èster util tanben tà toti/es aqueri/es que siguen interessadi/des ena gestion de musèus e centres de patrimòni locals.

Eth tèxte arremasse 17 tèmes clau. Va sense díder qu'es tèmes seleccionadi non exaurissen pas tota era gama de qüestions deth camp patrimoniau e museïstic. Aquerò qu'ei clar. Totun, toti son pertinenti ena gestion de quin musèu o centre patrimoniau que sigue e ací s'an dividit en tres grani apartats. Eth prumèr, que parle des tèmes clau deth "patrimòni" e era "museologia", vire ath torn des qüestions generaus e contextualize, ath delà, es auti dus apartats. En dusau, s'arremassen tèmes que se considèren *abituaus* des musèus e centres de patrimòni: era "gestion", era "colleccion", era "conservacion", "era exposicion", "era educacion patrimoniau" e, fin finau, es "publics". Eth tresau apartat amasse tèmes *basics* que tot especialista, tecnic, investigador o estudiós en camp deth patrimòni e es musèus non aurie de desbrembar pas: es "identitats", era "memòria", era "diversitat culturau", eth "genre", eth "patrimòni culturau immateriau", eth "patrimòni naturau", era "participacion", eth "torisme" e, tà barrar era publicacion, es "tecnologias".